

The State of Haryana v. Mulkh Raj (Mehtar Singh, C.J.)

ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਮੁਕਤਸਰ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜਾਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਹੈ।

(23) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਫੁਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿੰਦੂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ., ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, --- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੁਲਖ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 369 ਆਫ 1957

ਦਸੰਬਰ 1, 1969

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼ (1934)- ਖੰਡ II- ਨਿਯਮ 13.10, 13.12 ਅਤੇ ਸੂਚੀ E- ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)-

The State of Haryana v. Mulkh Raj (Mehtar Singh, C.J.)

ਆਰਟੀਕਲ 311(2)— ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ- ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ E ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ-ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ-ਅਜਿਹੇ ਉਲਟ-ਕੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਕਮੀ—ਆਰਟੀਕਲ 311(2)— ਕੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਬੇਮਿਸਾਲ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਲੰਮੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The State of Haryana v. Mulkh Raj (Mehar Singh, C.J.)

ਸੂਚੀ, ਇਕੋ ਸ਼ਰਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.10 ਅਤੇ 13.12 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਾਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਿਸਟ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ / ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

(ਪਰਾ 51)

ਡੀ ਐਸ ਟੀ ਈਵਾਤੀਆ, ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸੀ ਬੀ ਕੇ ਔਸ਼ਿਕ, ਵਕੀਲ, ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸਪੀ ਜੇ ਵੇਨ, ਇੱਕ ਡਿਵੈਕਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ -ਜਵਾਬੀ, ਮੁਲਖ ਰਾਜ, 1951 ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀ *ਈ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934, ਖੰਡ II, ਪੰਨਾ 8 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 5 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - "ਇੱਕ ਭੈੜੀ ਕਿਸਮ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸ਼ੱਕੀ ਪੂਰੀ ਸਾਖ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਦਲੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਰੰਗਹੀਣ ਰਿਕਾਰਡ. ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰੋ

ਉਸ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਲਈ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P.10, ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ - "ਕਰਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਲਖ ਰਾਜ, ਨੰਬਰ 98/A ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ-ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 5 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਪੁਲਿਸ। ਉਹ ਕਰਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇਗਾ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਲਿਸਟ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ, 9 ਫਰਵਰੀ 7,L ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ 5 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਉਪ-ਆਈਜੀ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਸਲ ਰੋਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ- ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਅਲਟਰਾ-ਵੀਰ@s, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੀਵਿਟਾਨਕ ਸੀ, ਅਤੇ

(1) R.S.A. 443 of 1961 decided on 8th December, 1961.

(2) I.L.R.) 1966) 1 Fb. 84=1I965 P.L.R. (Supl.) 625.

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਡੈਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੂਚੀ 'ਈ' ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜਾਂ ਨੇ 3 ਅਗਸਤ, 1962 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ *ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.* "ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਬਦਲਣਾ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, *ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2)*, ਦੁਆ ਅਤੇ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 657 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪੰਜਵੀਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ~ "ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਲਟਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤੇਗਾ।" ਇਹ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੱਜ.

(3) *ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫਾਲਸ਼ਾ ਜੇ., *ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਦੋ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ, *ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਵਤਨ ਸਿੰਘ (3)* ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ।, ਅਤੇ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ*, ਮਹਾਜਨ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ (4) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਕੇਸ ਉਸੇ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 5 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। *ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ, ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (5)* ਵਿਚ *ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. *ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਵਿੱਚ ਕਮਾਏ ਗਏ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ 13.1., 13.4., 13.9 13.10, 13.11 ਅਤੇ 13.12 ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, *ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.10 ਅਤੇ 13.12 ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਵਤਨ ਸਿੰਘ (3), ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ (4) ਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(4) ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ

The State of Haryana v. Mulkh Raj (Mehar Singh, C.J.)

ਦੇ ਅਸਲ ਰੋਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਉਸ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ 'ਈ', ਫਿਰ ਤੋਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਰਗੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਰੋਕ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (3) 1961 ਦੇ ਆਰਐਸਏ 353 ਨੇ 24 ਮਈ, 1961 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (4) (1964) 66 PLR 344.
- (5) 1966 ਕਰ. ਲਾਅ ਜਰਨਲ (ਪੀ.ਬੀ.) 896.

(1) R.S.A. 443 of 1961 decided on 8th December, 1961.
 (2) I.L.R.) 1966) 1 Fb. 84=1I965 P.L.R. (Supl.) 625.

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2)? ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ। ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮ ਜੇਕਰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਦੰਡਯੋਗ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 311 (2) ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। *ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਦਲਾਵ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਈ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ? ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.10 ਅਤੇ 13.12 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਨ-

“13.10. (1) ਸਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਾਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਮਾਹਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਕਾਂਕ ਫਾਰਮ। ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.4(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਛਿਮਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 13.9(3) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਨਿਯਮ 13.17(1)।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੀ ਸਬ-ਸਟੈਂਟਿਵ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਣੇ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਘਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

13.12 (1) ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਉੱਚ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਤੌਰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ E the 2 ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੁਆਰਾ 8 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਸੂਚੀਆਂ D ਅਤੇ E ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਕਿ ਉਹ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਸੂਚੀ D ਜਾਂ ਸੂਚੀ E ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਤਕਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੁਕਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ D ਜਾਂ ਸੂਚੀ E ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਰੀਖਕ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 13.10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬ- ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.12 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ "ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ, ਜਾਂ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ (ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ) ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ - 'ਈ' ਇਸ ਲਈ, ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਧਾਰ ਲਈ, ਡਿਪਟੀ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ।

(5) The Theirisv Provision Stin-Isub-Rule C(1) of Rule 13.10 • 1 ਆਖਰੀ 'E' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ, ਅਤੇ, ਨਿਯਮ 13.12 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਨ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ F ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਬੇਮਿਸਾਲ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਲੰਮੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ, ਉਸ ਕੋਲ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ - ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਲਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਲਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.10 ਅਤੇ 13.12 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਾਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲਿਸਟ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ / ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ। ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 13.10 ਅਤੇ 13.12 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ *ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜ਼ਰੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦਾ ਹੁਕਮ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ *ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਸਹੀ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਸਟ 'ਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ 13.10 ਅਤੇ 13.12 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਬੇਮਿਸਾਲ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਦੰਡ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਲਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(16) ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਐਪ ਪੈਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹਾਂ।

^

ਆਰ ਜੀ ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ